

บทที่ 4

ข้อมูลเบื้องต้นของโรงเรียน

ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลด้านบริบทของโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียน วัดลาดระโง และโรงเรียนวัดศรีวงค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยใช้การ สังเกตสภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียน ศึกษาจากเอกสารรายงานตนเอง ศึกษาข้อมูลจาก เว็บไซต์ บนอินเทอร์เน็ต และจากการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน ทั้ง 3 แห่ง และนำเสนอ ดังต่อไปนี้

โรงเรียนวัดท่าใหม่

โรงเรียนวัดท่าใหม่เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตั้งอยู่ที่หมู่ 6 ตำบลปากกราน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13000 หมายเลขโทรศัพท์ 0-35532-2617 วัตถุประสงค์ของโรงเรียนวัดท่าใหม่ คือ จัดการศึกษาให้ ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นผู้ก้าวทัน เทคโนโลยี เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมไทย เรียนรู้อย่างมีความสุข มีการปรับปรุงการ จัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชุมชนช่วยกันส่งเสริมร่วมพัฒนาแก้ปัญหา นำพา โรงเรียนเป็นฐานความรู้ที่ยั่งยืน โรงเรียนวัดท่าใหม่จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาล 2 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษา 6 ห้องเรียน แบ่งเป็นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 ชั้นละ 1 ห้องเรียน และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 1 ห้องเรียน มีผู้เรียนรวม 80 คน บุคลากรใน โรงเรียนวัดท่าใหม่ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ผู้สอน 5 คน มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศ หญิง ผู้สอนเป็น เพศชาย 3 คน เป็นเพศหญิง 2 คน และมีนักการภารโรงเป็นเพศชาย 1 คน ที่ โรงเรียนได้จ้าง โดย ใช้เงินบริจาค บุคลากรของโรงเรียนทุกคนมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญา ตรี ยกเว้นนักการภารโรงมีอายุราชการเฉลี่ยประมาณ 29.20 ปี

1. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

โรงเรียนวัดท่าใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่เศษ มีอาคารเรียน 2 หลัง เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว ได้ถูกสูง มีห้องเรียน 8 ห้อง ใช้เป็นห้องระดับชั้นอนุบาล 2 ห้อง ระดับชั้นประถมศึกษา 6 ห้อง มีห้องพิเศษใช้เป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง ห้องวิทยาศาสตร์ 1 ห้อง ห้องสมุดขนาดเล็ก 1 ห้อง สนามกีฬาทั่วไป 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม ลานกีฬาอเนกประสงค์ 1 ลาน อาคารอเนกประสงค์ 1 อาคาร ห้องส้วมแบบ 401 1 หลัง รวม 5 ที่นั่ง ที่ปีสสาวะชาย แบบรวม 1 ที่

2. ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

โรงเรียนวัดท่าใหม่ ตั้งอยู่ในชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีประชากรประมาณ 2,500 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ 25 ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก มีอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง รายได้ของประชากรต่อหัว ประมาณ 24,000 บาทต่อปี ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับดี ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมของโรงเรียนอยู่เสมอ โดยการนำของคณะกรรมการ โรงเรียน ตลอดจนวัดท่าใหม่ ซึ่งเป็น วัดที่อยู่ในบริเวณเดียวกับโรงเรียนก็ยังสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนครุภัณฑ์และงบประมาณ ในการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากการสำรวจข้อมูลด้านผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำและร้อยละของผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ ดังปรากฏ ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าใหม่ ปีการศึกษา 2547

สาระการเรียนรู้	ระดับชั้น	จำนวน ผู้เรียน(คน)	คะแนน เฉลี่ยร้อยละ	ร้อยละที่ปรับปรุง/พอใช้/ดี		
				ปรับปรุง	พอใช้	ดี
ภาษาไทย	ป.3	16	53.36	6.25	75.00	18.75
คณิตศาสตร์	ป.3	16	52.92	0.00	68.75	31.25
วิทยาศาสตร์	ป.3	16	56.04	0.00	68.75	31.25
ภาษาไทย	ป.6	9	41.67	44.44	55.56	0.00
คณิตศาสตร์	ป.6	9	57.78	22.22	11.11	66.67
วิทยาศาสตร์	ป.6	9	40.00	0.00	88.89	0.00
ภาษาอังกฤษ	ป.6	9	33.06	44.44	55.56	0.00

4. จุดที่ควรได้รับการพัฒนาของโรงเรียนวัดท่าใหม่

จากการสำรวจข้อมูลในเอกสารของโรงเรียน การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากร
ในโรงเรียน พบข้อมูลที่เป็นจุดที่ควรพัฒนาดังนี้

4.1 ควรส่งเสริมผู้เรียนที่มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ ตั้งเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ต้องการ
ของโรงเรียนที่อยู่ในระดับน้อย และพัฒนาผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่น สาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ ให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น

4.2 ควรส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสนใจด้านการอ่าน การศึกษาค้นคว้าด้านตนเองให้
เพิ่มขึ้น เช่น การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดของโรงเรียน

4.3 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันกับ
กลุ่มเพื่อน และให้คำแนะนำ ให้ขวัญกำลังใจผู้เรียนในการพัฒนาตนเองตามสภาพความพร้อมของ
ผู้เรียน

4.4 ผู้สอนควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดเตรียมสื่อ
การเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนวัดศรีภวังค์

โรงเรียนวัดศรีภวังค์เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตั้งอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
รหัสไปรษณีย์ 13220 หมายเลขโทรศัพท์ของผู้บริหาร 0-1374-0230 วิทยุทัศน์ของโรงเรียน
วัดศรีภวังค์ คือ ผู้เรียนโรงเรียนวัดศรีภวังค์ มีคุณธรรม นำอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น เน้น
เทคโนโลยี มีภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาครูเป็นครูมืออาชีพ นำชุมชน มีส่วนร่วมและมี
สุขภาพแข็งแรง โรงเรียนวัดศรีภวังค์จัดการศึกษา 2 ระดับ คือระดับอนุบาล 2 ห้องเรียนและระดับ
ประถมศึกษา 6 ห้องเรียน แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 1 และชั้นอนุบาล 2 ชั้นละ 1 ห้องเรียน และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 1 ห้องเรียน มีผู้เรียนรวม 88 คน บุคลากร
ในโรงเรียนวัดศรีภวังค์ประกอบด้วยผู้บริหาร 1 คน ผู้สอน 6 คน มีผู้บริหารเป็นเพศหญิง ผู้สอน
เป็นเพศชาย 4 คน เป็นเพศหญิง 2 คน และมีนักการภารโรงชาย 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอน
ทุกคนมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี นักการภารโรงมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุราชการเฉลี่ยของบุคลากรในโรงเรียนประมาณ 18.75 ปี

1. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

โรงเรียนวัดศรีภวังค์ มีเนื้อที่ 5 ไร่เศษ มีอาคารเรียน 2 หลัง เป็นแบบกรมสามัญ 017
(ดัดแปลง) 1 หลัง และแบบสปช. 104/26 1 หลัง เป็นอาคารไม้ มีห้องเรียนรวม 8 ห้อง ใช้เป็นห้อง
ระดับชั้นอนุบาล 2 ห้อง ระดับประถมศึกษา 6 ห้อง มีห้องพิเศษใช้เป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์
1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์และห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 ห้อง ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องพยาบาล

ขนาดเล็ก 1 ห้อง ห้องพักรูและห้องผู้บริหาร โรงเรียน 1 ห้อง ห้องส้วมแบบ สปช. 603/29 จำนวน 4 ที่นั่ง 1 หลัง สนามกีฬา 1 สนาม และเครื่องถ่ายเอกสาร 1 เครื่อง

2. ข้อมูลเกี่ยวชุมชน

โรงเรียนวัดศรีภวังค์ ตั้งอยู่ในชุมชนชนบท มีประชากรในเขตพื้นที่บริการ ประมาณ 600 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและประกอบอาชีพ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ค้าขายและรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อหัวประมาณ 72,000 บาทต่อปี ลักษณะของชุมชนอยู่ในเขตเทศบาลพื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบลุ่ม ฤดูน้ำหลากน้ำจะท่วมขังทุกปี ในชุมชนมีวัดศรีภวังค์ องค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำและสถานีนามัยเป็นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของโรงเรียน ชุมชนรอบนอกของโรงเรียนมีบ้านเรือนจำนวนมาก ประชากรส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อเรื่องการทรงเจ้าเข้าผี ชุมชนให้การช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนตามโอกาสอันสมควร

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากการสำรวจข้อมูลด้านผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และร้อยละของผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีภวังค์ ปีการศึกษา 2547

สาระการเรียนรู้	ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียน(คน)	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ร้อยละที่ปรับปรุง/พอใช้/ดี		
				ปรับปรุง	พอใช้	ดี
ภาษาไทย	ป.3	8	52.50	0.00	100.00	0.00
คณิตศาสตร์	ป.3	8	39.17	12.50	87.50	0.00
วิทยาศาสตร์	ป.3	8	40.83	0.00	0.00	0.00
ภาษาไทย	ป.6	20	49.25	30.00	40.40	30.30
คณิตศาสตร์	ป.6	20	49.38	25.00	55.00	20.20
วิทยาศาสตร์	ป.6	20	44.25	0.00	80.00	5.00
ภาษาอังกฤษ	ป.6	20	45.63	10.00	80.00	10.10

4. จุดที่ควรได้รับการพัฒนาของโรงเรียนวัดศรีวังค์

จากการสำรวจข้อมูลในเอกสารของโรงเรียน การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียน พบจุดที่ควรได้รับการพัฒนาดังนี้

- 4.1 ควรส่งเสริมการบูรณาการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ
- 4.2 ควรส่งเสริมให้บุคลากรภายในโรงเรียน เกิดการตื่นตัวในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
- 4.3 ด้านการกำกับติดตามการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ควรมีการปรับปรุงและนิเทศติดตามให้เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียนอย่างจริงจัง
- 4.4 ควรพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเรียนรู้ที่มีผลการเรียนรู้ต่ำ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์และกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- 4.5 ควรพัฒนาผู้เรียนให้รอบรู้ด้านวิชาการ และมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพควบคู่กันไป

โรงเรียนวัดลาดระโงง

โรงเรียนวัดลาดระโงงเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตั้งอยู่ที่หมู่ 5 ตำบลวัดยม อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13160 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน คือ ภายในปีการศึกษา 2548 ผู้เรียนในโรงเรียนวัดลาดระโงง ต้องอ่านออก เขียนได้ กติกาเป็น เน้นคอมพิวเตอร์ เลิศเลอภาษาอังกฤษ พิชิตความซื่อสัตย์ มีคุณสมบัติด้านประหยัด จดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คุรุมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยี มีชุมชนเป็นส่วนร่วม หลอมรวมทักษะชีวิต โรงเรียนวิถีพุทธ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โรงเรียนวัดลาดระโงง จัดการศึกษา 2 ระดับคือ ระดับอนุบาล 2 ห้อง ระดับประถมศึกษา 6 ห้อง แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 1 และชั้นอนุบาล 2 ชั้นละ 1 ห้องเรียน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 1 ห้อง มีผู้เรียนรวม 80 คน บุคลากรในโรงเรียนวัดลาดระโงงประกอบด้วยผู้บริหาร 1 คน ผู้สอน 5 คน มีผู้บริหารเป็นเพศหญิง ผู้สอนเป็นเพศชาย 2 คน เป็นเพศหญิง 3 คน มีนักการภารโรงชาย 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนและผู้สอนมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาคือต่ำกว่าระดับปริญญาตรี 2 คน บุคลากรในโรงเรียนมีอายุราชการเฉลี่ย 28.5 ปี

1. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

โรงเรียนวัดลาดระโงง มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ มีอาคารเรียน 2 หลัง เป็นอาคารไม้ได้ถูกลง มีห้องเรียน 10 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง ห้องดนตรีนาฏศิลป์ 1 ห้อง ห้องพยาบาล 1 ห้อง ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องน้ำห้องส้วม 1 หลัง สนามกีฬา 2 สนาม โทรศัพท์ 1 เครื่อง มีแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ

ในชุมชนวัดลาดตระโฮง ได้แก่ บ่อเลี้ยงปลานิล ร้านซ่อมจักรยาน หัตถกรรมจักสาน แหล่งปลูกพืชสมุนไพรและแหล่งทำขนมไทยท้องถิ่น

2. ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

โรงเรียนวัดลาดตระโฮง ตั้งอยู่ในชุมชนชนบทรอบ ๆ โรงเรียนเป็นชุมชนขนาดเล็ก มีประชากรประมาณ 312 คน นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ สภาพพื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบลุ่ม ช่วงฤดูน้ำหลากและฤดูฝน น้ำจะท่วมขังทุกปี ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและการทำงาน จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้ต่อหัวประมาณ 30,000 บาทต่อปี ประชากรส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจนและขาดโอกาสในการศึกษาต่อ หลังจากจบการศึกษาภาคบังคับและมักจะออกมาประกอบอาชีพรับจ้างและทำงาน จากการที่โรงเรียนวัดลาดตระโฮง ตั้งอยู่ในเขตวัดลาดตระโฮง บุคลากรในโรงเรียนจึงมีความคุ้นเคยและ ร่วมช่วยเหลือกิจกรรมกับทางวัดอยู่เสมอ โรงเรียนจึงได้รับความไว้วางใจจากชุมชนและ วัดลาดตระโฮงเป็นอย่างดี และถึงโรงเรียนวัดลาดตระโฮงมีกิจกรรมใด ๆ ก็จะได้รับความร่วมมือ จากทางวัดลาดตระโฮงและชุมชนเช่นเดียวกัน ทั้งด้านแรงงานและงบประมาณตามโอกาสอันสมควร

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากการสำรวจข้อมูลรายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2547 ของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 0, 1, 2, 3, 4 และในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก เช่น สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 2 และ 3 มีผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 4 น้อยมาก ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดตระโฮง ปีการศึกษา 2547

สาระการเรียนรู้ (วิชา)	ระดับ ชั้น	จำนวน ผู้เรียน (คน)	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
			ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1	ระดับ 0
ภาษาไทย	ป.3	7	-	5	2	-	-
คณิตศาสตร์	ป.3	7	-	4	3	-	-
ภาษาอังกฤษ	ป.3	7	-	-	7	-	-
ภาษาไทย	ป.6	11	1	9	1	-	-
คณิตศาสตร์	ป.6	11	-	3	8	-	-
ภาษาอังกฤษ	ป.6	11	-	2	9	-	-

4. จุดที่ควรได้รับการพัฒนาของโรงเรียนวัดลาดตระโฮง

จากการสำรวจข้อมูลในเอกสารของโรงเรียน การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียน พบข้อมูลที่เป็นจุดที่ควรพัฒนาดังนี้

4.1 โรงเรียนควรมีนโยบายให้ผู้สอน ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น การให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนรู้และเลือกแหล่งเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน

4.2 ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องและผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษอย่างใกล้ชิดและติดตามอย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแล้ว ถ้าศึกษาต่อควรมีระบบส่งต่อข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ต่อเนื่อง

4.3 ควรส่งเสริมให้ผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่ไม่ตรงกับสาระในการจัดการเรียนรู้ได้ดีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตามโอกาสอันสมควร

จากการศึกษาบริบทของโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง คือ โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์ และโรงเรียนวัดลาดตระโฮง พบข้อมูลในส่วนที่เป็นข้อจำกัดของโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ในลักษณะที่คล้ายกัน เช่น ข้อมูลด้านทรัพยากร ข้อมูลด้านชุมชน ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และพบข้อจำกัดที่สำคัญคือด้านจำนวนบุคลากรในโรงเรียนที่ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลสรุปของการระดมความคิดและ

ความต้องการของโรงเรียนขนาดเล็กของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ที่พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดหลายประการ คือ

1. การจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐให้กับโรงเรียนไม่ทั่วถึง เกิดความยุ่งยากและส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนเป็นอย่างมาก

2. งบประมาณรายหัวของผู้เรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ มีจำกัดเป็นอย่างมาก ไม่เพียงพอต่อการนำไปบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องแก้ปัญหาเบื้องต้นด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากชุมชนให้ช่วยสนับสนุนงบประมาณอยู่เสมอ

3. ผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กไม่เพียงพอ ต้องรวมชั้นเรียน 2 ชั้น ให้อยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ผู้สอนมักจะสับสนและเกิดความยุ่งยากต่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งผลให้สภาพของการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

4. ผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กขาดการพัฒนาและการนิเทศติดตามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องจึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย